

RAPORTY Z PROWADZONYCH

W 2007 ROKU

PROGRAMÓW KOREKCYJNO – EDUKACYJNYCH DLA SPRAWCÓW PRZEMOCY

W RODZINIE

Lp.	Województwo	Liczba osób oraz płeć osób poddanych programom korekcyjno-edukacyjnych w 2007 roku			Formy prowadzonych programów korekcyjno – edukacyjnych	Sposób realizacji programów korekcyjno - edukacyjnych	Czas trwania programów korekcyjno-edukacyjnych	Efekt prowadzenia programów korekcyjno-edukacyjnych	Sposób i czas monitorowania efektów programów korekcyjno-edukacyjnych wobec osób, które zakończyły program
		Osoby uczestniczące w programach korekcyjno-edukacyjnych ze względu na fakt skazania za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, odbywających karę pozbawienia wolności albo, wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonywanie kary	Osoby stosujące przemoc w rodzinie, które uczestniczą w terapii uzależnienia od alkoholu lub narkotyków i uczestniczą w programach korekcyjno – edukacyjnych, które stanowią uzupełnienie terapii	Osoby, które w wyniku innych okoliczności zgłosiły się do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie					
1.	Dolnośląskie Wrocław	- 1 mężczyzna	- 0	- 15 mężczyzn - 14 kobiet	- indywidualne spotkania terapeutyczne, - konsultacje i poradnictwo psychologiczne, - praca z rodziną w środowisku	- indywidualne spotkania terapeutyczne (analiza sytuacji klienta, określenie problemów, celów spotkań, kształtowanie	powyżej 6 miesięcy-terapia 12 osób na indywidualnych spotkaniach terapeutycznych (godzinne spotkania raz w tygodniu), - w dwóch	- zmiany w zachowaniu sprawców, którzy uczestniczyli w programie powyżej 6 miesięcy. -	- spośród 30 monitorowanych osób w roku 2007 w jednym przypadku sprawca przebywał z osobami wobec, których stosowana była przemoc.

					zamieszkania we współpracy z policją w oparciu o procedurę Niebieskiej Karty.	umiejętności rozpoznawania emocji i uczenie sposobów ich kontroli, - praca w środowisku (diagnoza sytuacji rodziny, planu pomocy, monitorowanie sytuacji).	przypadkach-regularne tygodniowe spotkania w ciągu całego roku (naadal kontynuowane).		Monitorowanie rodziny prowadzone było w sposób ciągły przez cały rok.
Wałbrzych	- 2 mężczyzn	- 3 mężczyzn	- 33 mężczyzn - 12 kobiet	- spotkania indywidualne, - diagnoza psychologiczna sprawców przy użyciu narzędzi psychologicznych w postaci testów, wywiadu, obserwacji, - konsultacje psychologiczne, - praca z rodziną sprawcy przemocy w środowisku.	- indywidualne spotkania terapeutyczne skoncentrowane „na rozwiązywaniu problemu”(formułowanie celów, wywiad zorientowany na budowaniu wizji przyszłości, strategię utrzymywania i zwiększania postępów).	- zajęcia odbywały się regularnie raz w tygodniu – w soboty. Czas uczestnictwa w programie dostosowany był do indywidualnych postępów klienta i trwał od miesiąca do 6 miesięcy.	- w wyniku prowadzonego monitoringu stwierdzono 58% skuteczności działań w stosunku do sprawców uczestniczących w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych. - nie udało się stworzyć „grupy”	- monitorowanie dokonywane było trzema sposobami: a) poprzez rejestrację zmian zachodzących w zachowaniu sprawcy dokonywaną przez niego samego, b) dzięki informacjom uzyskanym od ofiar przemocy lub środowiska społecznego sprawców, c) poprzez kontakt z pracownikami instytucji stykającymi się z problemami.	

2.	Kujawsko - Pomorskie Włocławek	- 1 mężczyzna	- 0	- 12 mężczyzn - 1 kobieta	- sesje indywidualne.	- realizowano sesje indywidualne , prowadzący skupili się na omówieniu w części edukacyjnej szeroko pojętej wiedzy na temat zjawiska przemocy, natomiast w części korekcyjnej umiejętności niestosowania przemocy, treningu umiejętności społecznych i asertywności oraz nauce korzystania ze wsparcia społecznego.	- odbyło się 12 spotkań, jedno tygodniowych.	- z powodu braku zakazu sądowego zobowiązującego sprawców przemocy w rodzinie do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych, udział osób w programie był nieregularny. Nie udało się stworzyć „grupy” regularnie uczestniczących w zajęciach. Poprzez kontakt Sekcji Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego przy MOPR z partnerkami uczestników programu stwierdzono, że na skutek podjętych oddziaływań można mówić o częściowej redukcji zachowań przemocowych.	- monitorowanie efektów programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców zdecydowanie utrudnione.
----	---------------------------------------	---------------	-----	------------------------------	-----------------------	---	--	---	--

	Świeć	- 0	- 0	- 6 mężczyzn - 1 kobieta	- sesje indywidualne, - sesje grupowe.	- w wyniku sesji indywidualnych przygotowano listę osób zakwalifikowanych do programu, które używają siły, przyznają się do tego, mają świadomość, że potrzebują pomocy, - zajęcia grupowe polegały na oddziaływaniu edukacyjnym, które zostało poparte praktycznymi ćwiczeniami, - na spotkaniach przeanalizowano 8 bloków tematycznych (na każdy blok przeznaczono 3 spotkania): rozpoznania emocji, sterownia złością, doświadczenie empatii, komunikowanie się, rozwiązywanie konfliktów, rozpoznanie mechanizmów obronnych pozwalających na niestosowanie przemocy, radzenie sobie ze stresem,	- program został zrealizowany od maja do listopada 2007 roku sesje indywidualne, podpisanie kontraktów nastąpiło w czerwcu, natomiast pierwsze sesje grupowe rozpoczęły się w lipcu, - zajęcia grupowe odbywały się początkowo raz w tygodniu, w miesiącu wrześniu zwiększono częstotliwość spotkań do dwóch w tygodniu.	- ze wszystkimi blokami tematycznymi zapoznaly się 3 osoby, - podczas ostatnich zajęć dyrektor PCPR w Świeciu złożył wizytę uczestnikom programu, - według osób kończących program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy wywarł pozytywny wpływ na ich życie, dzięki uczestnictwu w zajęciach zmienili swe postępowanie, nie używają przemocy, a najważniejsze uświadomili sobie, że ich wcześniejsze zachowania były nieprawidłowe i negatywne, - mężczyźni uznali że program korekcyjno – edukacyjny godzin jest	- prowadzący program powiadomili partnerki, ofiary sprawców przemocy o rozpoczęciu przez nich programu, jak również w trakcie edukacji o postępach jakie robił sprawca.
--	-------	-----	-----	-----------------------------	---	---	---	---	---

						napięciem, samodzielne motywowanie się do realizacji zadań, realizacja długoterminowych celów.		polecenia.	
3.	Lubelskie	- 65 mężczyzn	- 12 mężczyzn	- 26 mężczyzn - 1 kobieta	- zajęcia grupowe, - zajęcia indywidualne.	- podstawowym sposobem realizacji programów była metoda warsztatowa, z wykorzystaniem metod takich jak: wykłady, pogadanki, metoda audiowizualna .	- odbyło się około 12 spotkań grupowych po 3 godziny każde, łącznie zostało zrealizowanych 36 godzin zajęć grupowych oraz około 20 spotkań indywidualnych trenerów z uczestnikami programu.	- po obserwacji postawy uczestników w czasie trwania terapii w większości przypadków stwierdzono, iż edukacja sprawców przemocy wpłynęła pozytywnie na poprawę relacji rodzinnych, małżeńskich, przyczyni się do zwiększenia świadomości w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie oraz nabycia umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, -w przypadku	- monitorowanie efektów programu odbywało się poprzez stały kontakt pracowników podległych jednostek z uczestnikami programu w celu ustalenia dokonujących się zmian i relacji w ich środowisku rodzinnym i lokalnym.

4.	Lubuskie	- 20 mężczyzn,	-74 mężczyzn	-25 mężczyzn - 10 kobiet	- prace w małych grupach, -sesje indywidualne.	- zajęcia prowadzone były przeważnie metodą warsztatową obejmującą odgrywanie scenek, dyskusje, tzw. „burzę mózgów” , treningi umiejętności komunikacyjnych i samokontroli, modelowanie zachowań,	- zajęcia odbywały się średnio raz w tygodniu w liczbie godzin wahającej się do 1 do 3, - programy prowadzone w zakładzie karnym obejmowały 5 godzin zajęć tygodniowo, - zajęcia trwały nie krócej niż 3 miesiące: od	izolacji więziennej, uczestnicy programu nie mieli dotychczas okazji do sprawdzenia w praktyce nabytych umiejętności, skuteczność terapii można będzie ocenić dopiero po upływie dłuższego czasu i kilku miesiącach funkcjonowania sprawców w naturalnym otoczeniu.	- osoby odpowiedzialne za realizację programu zaplanowały monitoring jego efektów przez okres od minimum roku do trzech lat od jego ukończenia, przede wszystkim poprzez osobisty kontakt oraz współpracę ze służbami obejmującymi
----	----------	----------------	--------------	-----------------------------	---	---	---	---	--

						<p>wykorzystywano również formę krótkiego wykładu, prelekcji, pogadanki, testy, ankiety.</p>	<p>wrzesnia – października do grudnia 2007 roku, choć niektóre powiaty rozpoczęły realizację w pierwszym półroczu 2007 roku.</p>	<p>członków rodziny, pojawiło się zrozumienie dla ich postaw, chęć poprawy sytuacji rodziny,</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby stosujące przemoc nabyły przekonanie, że jest to przestępstwo, którego nie można niczym usprawiedliwić oraz, że każdy ma prawo do życia w środowisku rodzinnym wolnym od przemocy, - realizatorzy programów posiadają potwierdzone informacje o niestosowaniu przez uczestników przemocy w trakcie trwania programów, jak również powstrzymania się od spożywania alkoholu, poprawie funkcjonowania społecznego. 	<p>rodzinę wsparciem: kuratorami sądowymi, pomocą społeczną. Osoby te mając wgląd w środowisko lokalne i rodzinne mogą na bieżąco obserwować, czy nie nastąpił powrót do dawnych zachowań. Swoje spostrzeżenia i sugestie zawrą w półrocznych sprawozdaniach kuratorskich, wywiadach środowiskowych.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

5.	Łódzkie Powiat Wieluński	- 0	- 0	- 18 mężczyzn	- zajęcia indywidualne, - zajęcia grupowe.	- wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia, - spotkania indywidualne.	- program trwał od lipca do grudnia 2007 roku.	- pozytywne opinie z dozoru kuratorów sądowych, - brak interwencji policji w rodzinach, - sprawcy podjęli pracę, - w dwóch przypadkach sprawcy podjęli terapię uzależnień, - uczestniczą w grupach wsparcia dla osób uzależnionych, - trzy osoby uczestniczą w terapii rodzinnej.	- informacja od kuratorów sądowych, - informacja od ofiar przemocy.
	Łódź	- 11 mężczyzn	- 120 mężczyzn - 26 kobiet	- 77 mężczyzn	- porady diagnostyczne, określano deficyty i zasady psychologiczne sprawcy oraz wskazania i przeciwwskazania do uczestnictwa w programie, - zajęcia grupowe, - zajęcia indywidualne.	- główne metody prac obejmowały analizę doświadczeń własnych, trening umiejętności, mikroedukacje, zadania domowe, - zasadnicze tematy zajęć obejmowały: mapy problemów przemocy domowej, emocji negatywnych, konfliktów, swojego	- program trwał od 18 kwietnia 2007 roku do 27 grudnia 2007 roku.	- zmiana postaw w zachowaniu, - nabycie umiejętności rozpoznawania narastania agresji i umiejętności rozładowywania jej bez użycia przemocy, - nabycie umiejętności nawiązywania kontaktów	- zadaniem realizatorów ocena efektywności programu nie jest możliwa z uwagi braku kontaktów uczestników programu po jego przerwaniu lub zakończeniu, - wywnioskowano, iż założenie dotyczące dobrowolności uczestnictwie

						obrazu (ja jako agresor) sieci wsparcia, zaradności, - ćwiczenia, - treningi umiejętności, - wykłady.		interpersonalnych, prowadzenia rozmów.	sprawcy w zajęciach nie sprawdza się i jest główną przyczyną niskiej efektywności programu.
Powiat Łowicki	-10 mężczyzn	- 0	- 0	- program obejmował 2 sesje indywidualne i 22 sesje grupowe podzielone na blok edukacyjny i korekcyjny.	- wykłady, - ćwiczenia, - warsztaty.	- program był realizowany od lipca 2007 roku do 14 grudnia 2007 roku.	-z grupy 10 osobowej 9 osób uzyskało certyfikat ukończenia programu, - pozytywnie zakończona terapia uzależnienia od alkoholu i narkotyków.	- monitorowanie osób odbywających karę więzienną nie należy do łatwych, ponieważ sprawcy są odizolowani od ofiar, mimo to koordynator programu utrzymuje stały kontakt z psychologiem z zakładu karnego, a w momencie opuszczenia więzienia przez sprawcę przemocy kontaktuje się z rodziną.	
Skierniewice	- 0	- 23 mężczyzn	- 0	- zajęcia indywidualne, - praca w grupach, - w programie	- konsultacje indywidualne dla sprawców przemocy i ofiar przemocy,	- program trwał od 1 sierpnia 2007 roku do 10 grudnia 2007 roku.	- wyraźnie dająca się zaobserwować pozytywna poprawa w	-dobrowolne uczestnictwo w konsultacjach dla sprawców przemocy	

					uwzględniono cele edukacyjne i terapeutyczne, głównym celem była werbalna aktywność w odniesieniu do każdego.	<ul style="list-style-type: none"> - działania pomocowe i informacyjne tzw. „pierwszego kontaktu”, - rozmowy z przedstawicielami sądu, policji, MOPR, MKRPA, przedstawicielami poradni odwykowej, - ćwiczenia, - prezentacje, - grupa realizująca miała charakter otwarty, co jakiś czas dochodziły nowe osoby, zaletą takiego pomysłu było utrzymanie odpowiedniej liczebności grupy, główną zasadą uczestnictwa było powstrzymanie od przemocy w rodzinie. 		zachowaniu w kontaktach z najbliższymi – potwierdzone przez bliskie uczestnikom osoby, - utrzymywanie abstynencji alkoholowej, uczestnictwo w terapii odwykowej, spotkaniach, mityngach grup AA, - chęć wykorzystania zdobytej wiedzy w życiu osobistym.	w rodzinie gdzie dostają poradę – ankieta ewaluacji wewnętrznej w dniu zakończenia programu, - konsultacje w trakcie których ocenić można w jakim zakresie utrzymują się uzyskane efekty.
Piotrków Trybunalski	-1 mężczyzna	- 2 mężczyzn	- 2 mężczyzn	- sesje indywidualne, - sesje grupowe.	- rozmowy i konsultacje indywidualne, - wykłady, - terapia grupowa.	- program trwał od września 2007 roku do grudnia 2007 roku.	-wzrost świadomości osób stosujących przemoc na temat istoty przemocy i konsekwencji jej doświadczenia,	- odbywają się co miesięczne wizyty pracownika socjalnego w środowiskach uczestników programu przez	

								<ul style="list-style-type: none"> - zrozumienie i akceptacja swojego uzależnienia, -zmotywowanie dwóch osób do zaprzestania picia oraz utrzymanie abstynencji przez te dwie osoby, -spadek zachowań opartych na przemocu u przynajmniej dwóch uczestników programu, - odnalezienie pozytywnej motywacji do zmian w swoim życiu u przynajmniej trzech uczestników programu. 	okres co najmniej 3 miesięcy, - podczas tych wizyt prowadzona jest praca socjalna w kierunku utrzymania przez te osoby osiągniętych rezultatów.
6.	Małopolskie Bochnia	- 42 mężczyzn	- 0	- 0	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania indywidualne, - spotkania grupowe oparte na tzw. „Programie Duluth”. 	<ul style="list-style-type: none"> - treningi interpersonalne, - warsztaty motywacyjno-zadaniowe. 	-program był realizowany 9 miesięcy od stycznia do grudnia 2007 roku.	<p>Rezultaty przeprowadzenia programu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umiejętność rozpoznawania i wyrażania emocji, - identyfikowanie 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie ilości interakcji pomiędzy małżonkami i ich relacji, - zwiększenie aktywności kobiet w tych rodzinach (do

								<p>potrzeb i zaspokajanie ich w akceptowany społecznie sposób,</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzeganie swojej odpowiedzialności w różnych obszarach życia, które dotychczas traktowane było jako losowe i przypadkowe, - wyrażanie złości w bezpieczny i konstruktywny sposób dla siebie i najbliższych. 	<p>tej pory kobiety były bardzo pasywne),</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojawienie się nowych form spędzania wolnego czasu.
Chrzanów	- 12 mężczyzn	- 6 mężczyzn	- 10 mężczyzn	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania grupowe, - spotkania indywidualne <p>prowadzone według „Programu Duluth”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozytywna rozmowa ze sobą, - metoda wglądu podczas pracy na procesie grupowym, - inscenizacja scenek, - warsztaty dotyczące empatii, - stop przerwa, - ćwiczenia dotyczące asertywności, - technika „burzy mózgów”, - metoda obalania 	- program był prowadzony od 1 lipca 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku.	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost poczucia odpowiedzialności za dokonane czyny, - osłabienie mechanizmów obronnych, - refleksja nad dotychczasowym postępowaniem. 	<ul style="list-style-type: none"> - w ramach programu prowadzona jest współpraca PIK ze służbami penitencjarnymi, sądem, kuratorami oraz OPS w celu uzyskania informacji zwrotnych odnośnie funkcjonowania uczestników w środowisku, po odbyciu kary oraz w trackie przepustek do domu, - nawiązano również 	

						<p>mitów i stereotypów, - konstruowanie osobistego planu bezpieczeństwa, - wykłady, - prezentacje, - dyskusje na forum grupy, - uruchamianie mechanizmów poznawczych – przewartościowanie i redefiniowanie pojęć, - analiza kwestionariusza przemocy i kwestionariusza kontrolowania.</p>			<p>kontakt z terapeutami kobiet (partnerek życiowych) uczestniczących w grupach wsparcia dla ofiar przemocy.</p>
Gorlice	-1 mężczyzna	- 15 mężczyzn	- 2 mężczyzn	- sesje indywidualne, - sesje grupowe.	<p>- wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia, -sesje indywidualne (monitorowanie, diagnozowanie, zawieranie kontraktu).</p>	- program był realizowany od czerwca do grudnia 2007 roku.	- wszystkie osoby uczestniczące w programie uzyskały korzyści w różnym stopniu, natomiast osiągnięcie optymalnych wyników wymaga rocznego udziału w programie, - za kryteria skuteczności programu	- w trakcie udziału w programie oraz 3 lata po jego zakończeniu informacje na temat zachowań związanych z przemocą będą uzyskiwane zarówno od samych uczestników jak i różnych instytucji (kuratorów sądowych, pracowników	

								przyjęto: systematyczność, zaprzestanie stosowania przemocy, uznanie swoich zachowań agresywnych za przemoc, umiejętność stosowania poznanych technik radzenia sobie w trudnych emocjonalnie sytuacjach, umiejętność zwracania się o pomoc, aktywne zaangażowanie w pracę grupową, umiejętność mówienia o swoich problemach, odpowiedzialność.	pomocy społecznej, policji, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych) oraz członków rodzin, na podstawie załączonego do kontraktu upoważnienia podpisanego przez sprawców przemocy.
Olkusz	-1 mężczyzna	- 0	- 7 mężczyzn	- spotkania grupowe, - konsultacje psychologiczne.	- warsztaty, - wykłady, - ćwiczenia.	- program był realizowany od czerwca do listopada 2007 roku.	- czas trwania zajęć był nie wystarczający do zrealizowania całości założonego programu, - efekty były widoczne już od	- monitorowanie efektów programu Pomimo deklaracji ze strony uczestników o pozostaniu w kontakcie z tutejszym Centrum	

	Oświęcim	- 5 mężczyzn	- 1 mężczyzna	- 1 mężczyzna	- spotkania indywidualne, - spotkania grupowe, - program oparty na tzw. „Program Duluth”.	- program prowadzony metodą szkoleniowo - warsztatową, zawiera elementy psychoedukacji, - prowadzona jest intensywna terapia w zakresie przeciwdziałania zachowaniom destrukcyjnym, poprzez indywidualną pracę z osobą stosującą przemoc.	- program był realizowany przez 6 miesięcy w 2007 roku.	samego początku trwania zajęć, jednakże nie u wszystkich uczestników. - efektem realizacji programu na obecnym etapie jego funkcjonowania jest uświadomienie środowisk pomocowych o Programie.	po zakończeniu zajęć uczestnicy nie wywiązali się z nałożonego obowiązku. Jedyną formą monitoringu ze strony prowadzących jest stały kontakt z kuratorami, policją i pracownikami OPS. - współpraca z kuratorami zawodowymi i społecznymi – pracownicy na bieżąco udzielają informacji dotyczących realizacji programu przez skazanego, - współpracę z pracownikami socjalnymi, którzy mają możliwość kontroli zachowania sprawcy w środowisku po zakończeniu programu, - kontakt z rodzinami sprawców – przeprowadzane są rozmowy z partnerami sprawców
--	----------	--------------	---------------	---------------	---	--	---	---	---

	Proszowice	- 1 mężczyzna	- 6 mężczyzn	- 16 mężczyzn	-spotkania grupowe, - spotkania indywidualne.	- program interwencyjny dla sprawców przemocy w rodzinie, - wykłady, - ćwiczenia, - warsztaty, - program oparty na tzw. „Programie Duluth”.	- program realizowany od lipca do grudnia 2007 roku.	- efektem realizacji programu na obecnym jego etapie jest zmniejszenie się liczby zgłoszeń o przypadkach przemocy w rodzinie.	celem kontroli zachowań w środowisku rodzinnym, - rozważana jest możliwość utworzenia grupy samopomocowej z osób, które zakończyły terapię. - przeprowadzone zostanie zgodnie z kryteriami „Programu Duluth”, konsultacje i praca z rodzinom, po pół roku do zakończenia programu zostanie przeprowadzona ankieta ewakuacyjna ze sprawcą i jego rodziną.
	Wadowice	- 7 mężczyzn	- 0	- 0	- spotkania grupowe, - spotkania indywidualne.	- spotkania grupowe odbywały się o scenariusz zajęć opracowany na podstawie programu „Education Groups For Men Who	- program trwał od września do grudnia 2007 roku.	- realizowany program przyczynił się do wzrostu świadomości osób biorących udział w spotkaniach,	- monitorowanie zostanie rozpoczęte po opuszczeniu przez uczestników Zakładu Karnego i będzie polegało na nawiązywaniu

						<p>Batter –The Duluth Model”, scenariusz zakłada prowadzenie zajęć w formie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykładów, - pracy warsztatowej z uczestnikami a także pracy indywidualnej w formie zadań i prac domowych zadanych uczestnikom przez prowadzących. 		<ul style="list-style-type: none"> - uczestnicy programu po przeprowadzonych zajęciach potrafili definiować zjawisko przemocy, potrafili rozpoznawać w sobie zachowania i uczucia określane jako agresywne, - uczestnicy zostali zapoznani z cyklem przemocy oraz technikami radzenia sobie ze złością, - potrafili rozróżniać zachowania asertywne od uległych i agresywnych, - sposób realizacji programu oraz szereg inscenizacji pozwolił uczestnikom wczuć się w rolę ofiary przemocy, co z kolei dało im możliwość zapoznania się ze skutkami i odczuciami jakie towarzyszą partnerom osób stosujących 	<p>współpracy z kuratorską służbą sądową, członkami rodzin uczestników programu jak również Ośrodkami Pomocy Społecznej.</p>
--	--	--	--	--	--	---	--	--	--

	Kraków	- 1 mężczyzna	- 0	- 24 mężczyzn	- spotkania grupowe, - spotkania indywidualne.	- wykłady, - ćwiczenia, - praca warsztatowa z uczestnikami, - konsultacje, - poradnictwo prawne, - psychoedukacja, - w ramach podejmowanych działań powstał zespół zadaniowy, koncentrujący się głównie na indywidualnym kontakcie, jak również pracy z całym systemem rodzinnym.	- program był realizowany od kwietnia do grudnia 2007 roku.	przemoc. - minimalizacja skutków zachowań przemocowych, - wzrost poczucia kontroli nad własnym zachowaniem, - powstanie zespołów zadaniowych prowadzących wobec sprawców i rodzin dotkniętych przemocą.	- podstawowym celem monitorowania efektów programu była ocena założeń i jakości świadczenia pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy.
	Nowy Sącz	- 10 mężczyzn	- 0	- 0	- praca w grupach oparta na programie „Duluth”.	- rozmowy indywidualne, - mini wykłady, - ćwiczenia, - dyskusje.	- program był realizowany od września do grudnia 2007 roku.	- efektem na obecnym etapie funkcjonowania jest posiadanie przez uczestników programu umiejętności kontrolowania własnej	- monitorowanie bieżących zachowań uczestników szkolenia (karta indywidualna uczestnika szkolenia), - ankieta oceniająca zmiany zachowania

	Tarnów	- 26 mężczyzn	- 0	- 11 mężczyzn	- spotkania grupowe, - spotkania indywidualne, - program oparty na „Programie Duluth”.	- zajęcia w zakładach karnych składały się zarówno z oddziaływań psychoedukacyjnych w formie wykładów i ćwiczeń, warsztatów, treningów.	- program był realizowany od lipca do grudnia 2007 roku.	impulsywności, znajomości alternatywnych wobec agresji sposobów zachowania i umiejętności ich zastosowania, - rozwój myślenia moralnego.	uczestników po zakończeniu programu korekcyjno – edukacyjnego, - pierwsza ankieta przeprowadzona będzie w ciągu 3 miesięcy od daty zakończenia programu, kolejne co 3 miesiące przez okres 1 roku.
								- ukończenie pełnego, wstępnego cyklu przez wszystkich skazanych, - deklaracja udziału w pełnym cyklu w roku 2008.	- prowadzący zajęcia w poszczególnych zakładach są w stałym kontakcie ze służbami wydziałów penitencjarnych i odbywają kontakty – rozmowy o charakterze monitorowania zachowań skazanych w trakcie odbywania kary, - w roku 2008 opracowana zostanie ankieta ewaluacyjna dot. efektów programu w ZK i procedura monitorowania zarówno na terenie ZK jak i po wyjściu

	Zakopane	- 0	- 6 mężczyzn	- 8 mężczyzn	-spotkania indywidualne.	-ćwiczenia, - metody warsztatowe, - działania oparte na „Programie Duluth”.	- program był realizowany od 3 sierpnia do 31 grudnia 2007 roku.	- uświadomienie środowisk pomocowych o Programie.	skazanych na wolność. - sprawcy przemocy biorący udział w 2007 roku nie zakończyli swojego cyklu szkoleniowego więc nie zostały podjęte działania monitorujące ich zachowanie.
7.	Mazowieckie Płońsk	- 16 mężczyzn	- 16 mężczyzn	- 3 mężczyzn	- konsultacje indywidualne, - praca grupowa.	- wykłady, -ćwiczenia.	- w praktyce , od strony formalnej obowiązek uczestniczenia w zajęciach grupy, dla danej osoby może trwać w okresie zawieszenia kary, trwa zwykle dłużej niż, przy czym okres zawieszenia kary, trwa zwykle dłużej niż rok (z reguły 2-4 lata), - zwiększenie intensywności zajęć i dzięki temu	- agresja stosowana przez sprawców wobec członków ich rodzin została zaniechana lub w istotny sposób zmniejszył się jej poziom, - wszyscy uczestnicy poza jedną osobą ustabilizowali swoją sytuację związaną z pracą.	- żadna z osób uczestniczących w programie korekcyjno – edukacyjnym nie zakończyła jeszcze udziału w programie, - PCPR rozważa możliwość ewaluacji za pomocą specjalnie skonstruowanego kwestionariusza, badającego zmiany postaw uczestników zajęć, uzyskane odpowiedzi będzie można analizować a

	Mława	- 8 mężczyzn	- 4 mężczyzn	- 0	<ul style="list-style-type: none"> - indywidualne konsultacje, - spotkania grupowe, - realizacja programu według modelu programu „Partner” powstałym na bazie „Programu Duluth”. 	<ul style="list-style-type: none"> - wykłady, - praca w grupie obejmująca warsztaty, ćwiczenia, - psychodrama, - prace domowe, - kwestionariusze. 	<p>skrócenie cyklu zajęć nie wydaje się uzasadnione, gdyż uczestnicy grupy uczą się powoli.</p> <p>zgodnie z wytycznymi odnośnie realizacji programów dla sprawców wynosi 3 miesiące.</p>	<p>- po zakończeniu programu większość skazanych nadal pozostaje w areszcie bądź zostaje przeniesiona do zakładów karnych, trudno jest zatem ocenić na dzień dzisiejszy efekty programu.</p>	<p>dodatkowym efektem ewaluacji za pomocą kwestionariusza byłby raport.</p> <p>- monitorowane odbywa się w trakcie dalszego pobytu uczestników w Areszcie Śledczym i polega na kontakcie z psychologiem placówki i trwa do końca odbywania kary skazanego,</p> <p>- w momencie czasowego zwiększenia kary i wyjścia uczestnika na warunkowe zwolnienie monitorowanie odbywa się poprzez kuratorów sądowych.</p>
--	-------	--------------	--------------	-----	---	--	---	--	---

	Piastów	- 8 mężczyzn	- 5 mężczyzn	- 0	- indywidualne konsultacje, - spotkania grupowe.	- psychoedukacja na temat form przemocy, - analiza cykliczności przemocy, - ćwiczenia umiejętności społecznych, - trening zachowań asertywnych, - dyskusje grupowe.	- program dla sprawców w warunkach izolacyjnych trwa w Zakładzie karnym 3 miesiące.	- uczestnicy zdobyli szeroką wiedzę na temat zjawiska przemocy, technik umożliwiających niestosowanie przemocy wobec partnerki, - uczestnicy nauczyli się rozpoznawać i nazywać uczucia oraz stany emocjonalne, przez co zdobyli możliwość empatii oraz większą świadomość siebie i drugiej osoby.	- uczestnicy wyrazili zgodę na skontaktowanie się z nimi i ich rodzinami w okresie roku, po opuszczeniu przez nich zakładu karnego, w celu omówienia programu i ewentualnych trudności w stosowaniu tego co zostało przećwiczone, - w chwili obecnej do dalszych edycji programu zgłoszonych jest 37 sprawców przemocy w rodzinie, przebywających na terenie zakładów karnych i aresztów śledczych w województwie mazowieckim.
8.	Opolskie	- 12 kobiet - 54 mężczyzn	- 27 kobiet - 66 mężczyzn	- 20 kobiet - 21 mężczyzn	- terapia grupowa, - terapia indywidualna.	- mikrowykłady, - wykłady, - ćwiczenia, - warsztaty, - treningi, - psychologiczne zabawy grupowe, - metody	- czas trwania programów był różny, od 2 miesięcy w Namysłowie do 7 miesięcy w powiecie Prudnickim i Strzeleckim.	- uczestnicy otrzymali wiedzę i umiejętności pozwalające kontrolować emocje i zachowania oraz wzmocnienie	- monitorowanie osób, które ukończyły program będzie odbywać się głównie poprzez kontakt pracowników pomocy społecznej i policji z tymi

						<p>projekcyjne, - metody aktywne (np. rozmowa, praca w parach bądź małych grupach), - kwestionariusze, - ankiety.</p>		<p>motywacji do pracy nad sobą, - wymiernymi rezultatami realizacji programu jest fakt iż część uczestników uczęszcza na spotkania w ramach terapii rodzinnej, część rodzin deklaruje zaniechanie stosowania przemocy, większość osób bierze udział w terapii uzależnień, - wszyscy uczestnicy mieli trudności z uczeniem się kontroli gniewu i złości oraz konstruktywnego uwalniania negatywnych emocji i napięć, jednakże w wielu przypadkach udało się opanować tę trudną sztukę, - wiele osób wskazuje chęć dalszej pracy nad sobą i chęć zmiany swojego życia.</p>	<p>osobami, - będą prowadzone wywiady środowiskowe oraz konsultacje indywidualne z osobami, które doświadczały przemocy ze strony uczestników programu, - część osób które brały udział w programie w dalszym ciągu odbywa karę pozbawienia wolności w związku z tym nie ma możliwości monitorowania efektów programu, jednakże z informacji psychologów więziennych wynika, że poprawiły się relacje tych osób zarówno z rodzinami jak i społecznością więzienną, - PCPR w Kędzierzynie Koźlu organizuje spotkania zespołów interdyscyplinarnych, podczas których pracownicy zdobywają informacje i opinie na temat</p>
--	--	--	--	--	--	---	--	---	---

									<p>funkcjonowania rodzin, w których stosowana była przemoc, - zbierane są również opinie ze szkół, od pracowników socjalnych, policji oraz poradni odwykowych, - organizowane są także spotkania indywidualne dla uczestników grup, które zakończyły program, - planuje się, że monitorowanie efektów programu będzie trwało około roku.</p>
9.	Podlaskie	- 79 mężczyzn	-7 kobiet, - 78 mężczyzn	- 29 kobiety, - 79 mężczyzn	- praca indywidualna, -sesje grupowe.	- mini wykłady, - zajęcia warsztatowe i ćwiczenia, - projekcje filmów, dyskusje, praca na przykładowych sytuacjach z wykorzystaniem filmów o charakterze edukacyjnym, - odgrywanie	- średnio programy obejmowały 38-84h, trwały od 2 do 6 miesięcy, - przeciętny okres udziału sprawcy w zajęciach to 65 h (przeciętna frekwencja podawana przez powiaty to 70%), - spotkania odbywały się	- zaobserwowano obniżenie zachowań przemocowych wśród uczestników programu, - uczestnicy zdobyli wiedzę na temat przemocy, nauczyli się rozpoznawać sytuacje, które są	- kontakt osobisty lub telefoniczny z osobami doświadczającymi przemoc, monitoring przy współudziale kuratorów sądowych i innych instytucji, - okres monitorowania trwa 12 miesięcy od zakończenia zajęć, - informacje

					scenek, treningi asertywności i komunikacji, pogadanki, prelekcje, autotesty, burze mózgów, zabawy psycho – edukacyjne, - bloki edukacyjno – treningowe, uczestnicy zobligowani zostali podpisanym kontraktem do zachowania abstynencji, niestosowania przemocy, udziału we wszystkich zajęciach oraz aktywnej pracy.	średnio 1-2 razy w tygodniu po 2- 2,5 h.	dla nich potencjalnymi wyzwalaczami agresji i w oparciu o tę wiedzę stworzyli plan działania alternatywnego bez użycia przemocy, -nauczyli się rozpoznawać i nazywać swe uczucia i stany emocjonalne, - zdobyli umiejętność konstruktywnego rozwiązywania sytuacji konstruktywnego rozwiązywania sytuacji konfliktowych, - przyswoili sobie lub pogłębili istotę problemu alkoholizmu i patologii życia rodzinnego, wpływu przemocy domowej na rozwój, zachowanie i wychowanie dzieci,, - kilka osób które ukończyły program,	dotyczące uczestników programu przebywających w ZK przekazano pracującemu tam psychologowi: wydanie zaświadczeń o uczestnictwie w programie: monitorowanie przez pracownika socjalnego dalszych zachowań i funkcjonowania w rodzinie, - utrzymywanie kontaktu z kuratorami, dzielnicowymi oraz partnerami uczestników w celu ewaluacji zmian zachowania sprawców oraz diagnozy obszarów wymagających zintensyfikowania pracy, - w większości przypadków zmiana zachowania w trakcie terapii oraz po jej zakończeniu była zauważalna przez domowników, informacje te potwierdzili nadzorujący
--	--	--	--	--	---	--	---	--

							<p>zdeklarowało chęć uczestnictwa w następujących edycjach programu korekcyjno – edukacyjnego,</p> <ul style="list-style-type: none"> - z ankiety i rozmowy końcowej przeprowadzonej z uczestnikami wynika, iż program zwiększył ich świadomość w zakresie przyczyn, skutków i zapobiegania zjawiskom przemocy, - wypromowano pozytywne postawy, a w szczególności poczucie odpowiedzialności za własne czyny, - wyposażono beneficjentów w techniki przemieszczenia agresji, - uświadamianie pozytywnych postaw rodzicielskich oraz nabywanie umiejętności 	<p>kuratorzy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitoring planowany jest przez okres 3 lat, z wykorzystaniem ankiety, rozmowy, obserwacje, - program zakończony ankietą ewaluacyjną oraz sprawdzaniem specjalistów z realizacji poszczególnych bloków tematycznych, ankiety wysłane do miejsca zamieszkania osób, które zakończyły program, - w okresach półrocznych pozyskanie informacji o funkcjonowaniu w miejscu pobytu, w rodzinie, w środowisku (pierwsza informacja VI 2008 r.) , czas trwania monitoringu 3 lata, - zebranie informacji na temat programu dotyczących ich funkcjonowania w rodzinie poprzez: sporządzanie wywiadu
--	--	--	--	--	--	--	--	--

								<p>utrzymania dyscypliny bez przemocy, - zwiększenie dostępności do informacji na temat przemocy, możliwości pomocy ofiarom i sprawcom przemocy, zwiększenie poczucia własnej wartości, zwiększenie zdolności komunikacyjnych, nabycie umiejętności podejmowania samodzielnych decyzji oraz kolejnych działań mających na celu przerwanie łańcucha przemocy, - rozwinięcie współpracy z instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami wspierającymi rodzinę z problemem przemocy i nadużywania alkoholu, - zaprzestanie</p>	<p>środowiskowego, kontakt z klientem i rodziną, - w ramach współpracy z OPS i policją wspólnie ustalane są zasady i czas kontaktu, by móc na bieżąco wymieniać informację na temat uczestnika programu, jego funkcjonowania w środowisku i efektów z realizacji programu, - monitoring realizowany min. poprzez kontakt indywidualny, kontakt z rodziną, uczestnictwo tych osób lub członków rodzin w grupach wsparcia.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

10.	Podkarpackie	- 22 kobiety - 95 mężczyzn	- 2 kobiety - 23 mężczyzn	- 2 kobiety - 27 mężczyzn	- zajęcia grupowe, - konsultacje indywidualne, - indywidualne spotkania z terapeutą.	Sesje grupowe prowadzone były za pomocą: - wykłady, - zajęcia warsztatowe, - ćwiczenia, - dyskusje, - „zadania domowe”, - autodiagnoza na bazie psychotestów (Komunikacja, radzenie sobie w grupie), - treningi zadaniowe, - analizy studiów przypadku, - metody aktywizujące, - odgrywanie scenek, - sesje informacji	- czas trwania programów kształtował się różnie w poszczególnych ośrodkach od 20 – 26 godzin-, 60 – 65 godzin zajęć na osobę, - program realizowano od 3 do 12 miesięcy.	stosowania przemocy fizycznej i ograniczenie przemocy psychicznej, - poprawa komunikacji z członkami rodziny. - zaprzestanie stosowania przemocy wobec bliskich, - poprawa relacji w rodzinie, - zmiana postaw, - lepsza umiejętność radzenia sobie z negatywnymi emocjami w relacjach z innymi ludźmi, - nabywanie nowych wzorców zachowań, służących rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie , a także umiejętności komunikacyjnych, zdolności do	- kontakt z uczestnikiem programu korekcyjno-edukacyjnego po jego zakończeniu oraz po upływie określonego „odstępu” czasowego, - ankieta ewaluacyjna, - spotkania rodzinne, - kontakt ze współmałżonkami / partnerami życiowymi sprawców przemocy, - kontakt z poradnią leczenia uzależnień, - współpraca z kuratorami, dzielnicowymi, pedagogami
-----	--------------	-------------------------------	------------------------------	------------------------------	--	---	---	---	--

						<p>zwrotnych, - rozmowy kierowane</p> <p>sesje indywidualne prowadzono w oparciu o: - badania psychologiczne, - terapię indywidualną - konstruowanie indywidualnych planów bezpieczeństwa, - realizowanie „zadań domowych”, - rozmowy motywujące.</p>		<p>empatii i przyjmowania odpowiedzialności za swoje czyny, - na czas prowadzonych zajęć większości uczestników odeszła od zaprzeczania aktom przemocy i ich minimalizowania oraz stosowania mechanizmów obronnych, - kończąc program uczestnicy zostali wyposażeni w wiedzę o tym, czym jest przemoc i jakie są jej skutki, uzyskali również wiedzę gdzie mogą zwrócić się o pomoc.</p>	<p>szkolnymi, - współpraca wychowawcami (w przypadku osób osadzonych w zakładach karnych), - w razie potrzeby konsultacje psychologiczne, - w przypadku programów realizowanych w zakładach karnych i aresztach śledczych występuje duża trudność w zakresie monitorowania efektów programu w odniesieniu do osób przeniesionych do innych zakładów karnych lub opuszczających zakład karny.</p>
11.	Pomorskie 1) Gdynia	1 kobieta	2 kobiety	5 kobiet 32 mężczyzn	1) dyżur telefoniczny, - konsultacje indywidualne, - spotkania grupowe.	- wykłady, - ćwiczenia, - wypełnianie i omawianie kwestionariuszy,	- z założenia w warunkach wolnościowych program trwa od 4 do 6 miesięcy,	1) analizowano efekty prowadzenia przez uczestników „Planów	- w ramach działań skierowanych do sprawców w Zakładzie Karnym w chwili obecnej jest

	2) Nowy Staw	- 8 mężczyzn - 2 kobiety	- 0	- 30 mężczyzn - 6 kobiet	2) zajęcia korekcyjno – edukacyjne prowadzone w ramach spotkań w kilkusobowych grupach (4-8 osób).	- zadania domowe, - odgrywanie scenek - zajęcia oparte na programie „Duluth”.	przewiduje się dwie sesje indywidualne i 24 sesje grupowe, - zajęcia odbywają się raz w tygodniu przez ok. 3 godz. (osoby uczestniczące miały możliwość zwiększenia spotkań indywidualnych), - w przypadkach prowadzenia zajęć w jednostkach penitencjarnych z uwagi na rotację skazanych (Zakład Karny w Sztumie) czas trwania programu to około 4 miesiące.	bezpieczeństwa”, - monitorowano efektywne stosowanie techniki „Stop – Przerwa”, - zaprzestanie, bądź ograniczenie zachowań agresywnych w stosunku do bliskich, - konstruktywne wyrażanie złości, - analiza osobistych korzyści uczestników (np. „kontrola narastania złości i stosowania kroków wyciszających emocje na wczesnych poziomach”), - dwie osoby podjęły decyzję o własnej psychoterapii na skutek obserwacji dokonanej w trakcie grupy. 2) pierwsza grupa mężczyzn ukończyła program we wrześniu	nie możliwe monitorowanie efektów programu, ponieważ beneficjenci pozostają w warunkach izolacji więziennej, - przewiduje się monitorowanie efektów programu (ankieta) po 6 miesiącach od opuszczenia jednostki penitencjarnej przez każdego uczestnika, - monitorowanie efektów programu prowadzonych w tzw. Grupie otwartej nastąpi poprzez wypełnienie trzech ankiet początkowej, środkowej i końcowej opracowanej przez Uniwersytet Gdański na potrzeby SOW „AGAPE”, - ustalono również spotkanie monitorujące po 6 miesiącach celem omówienia kontynuacji zmian dokonanych w procesie edukacyjno – korekcyjnym,
--	--------------	-----------------------------	-----	-----------------------------	--	---	---	--	---

						- ankieta „Ocena Programu Bezpieczna Moc”.		mechanizmów samokontroli, - nabycie umiejętności radzenia sobie ze stresem w sytuacjach społecznych.	
Powiat Bieruńsko – Lędziński	- 2 mężczyzn	- 7 mężczyzn	- 9 mężczyzn	- grupy terapeutyczne o charakterze otwartym.	- mini wykłady, - dyskusje, - arkusze tematyczne, - filmy poglądowe, - prezentacje multimedialne, - kwestionariusze problemowe.	- I edycja: 06.2007 r. – 10. 2007 r.; -II edycja: 15.11.2007 r. – 31.12.2007 r.	- uświadomienie sobie poczucia radzenia sobie z negatywnymi uczuciami, - samokontrola własnych reakcji w sytuacjach stresowych, - unikanie zachowań przemocowych.	- w okresie 6 miesięcy ocena na 6 spotkaniach superwizyjnych: wypełnienie kwestionariuszy, ankieta na koniec spotkań.	
Powiat Cieszyński	- 10 mężczyzn	- 10 mężczyzn	- 0	- grupy terapeutyczne, realizowane za pomocą programu „Stop” realizowany w punkcie konsultacyjnym.	- mini wykłady, - praktyczne ćwiczenia (odgrywanie scenek, ćwiczenia warsztatowe, ćwiczenia opisowe).	- 10.2007 r.- 12.2007 r.	- uświadomienie sobie czym jest przemoc, - uzyskanie świadomości własnych zachowań przemocowych, - nabycie	- raz w miesiącu przez okres 6 miesięcy poprzez kontakt telefoniczny lub osobisty.	

	Powiat Gliwicki	- 1 mężczyzna	- 1 mężczyzna	- 7 mężczyzn	- zajęcia grupowe, - spotkania indywidualne.	- wykłady, - warsztaty interaktywne, - porady indywidualne, - spotkania psychoedukacyjne.	- 10.04.2007 r.- 10.07.2007 r.	umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie, - rozwiązywania konfliktów, sporów bez użycia agresji. - nabycie poczucia radzenia sobie z negatywnymi emocjami, - zmniejszenie ilości interwencji policji, - pozytywne opinie kuratorów i pracowników socjalnych oraz wyjście z patologicznego środowiska.	- konsultacje indywidualne, - kontakt z kuratorami zawodowymi i społecznymi oraz komisariatami nadzorującymi uczestników programu, spotkania uczestników w Punkcie Interwencji Kryzysowej przez okres 6 miesięcy.
	Powiat Mikołowski	- 0	- 12 mężczyzn	- 6 mężczyzn	- zajęcia grupowe, - spotkania indywidualne.	- projekcja filmów, - dyskusje, - burza mózgów, - rozmowa, - wykłady, - trening zachowań	- 12.03.2007 r.- 31.12.2007 r.	- nabycie umiejętności radzenia sobie z zachowaniami agresywnymi i nauczenie się	- wywiady środowiskowe poprzez kontakt z instytucjami (Policja, OIK) i z rodziną po

						asertywnych - praca nad osobistymi strategiami radzenia sobie ze stresem.		zachowań asertywnych, - nabycie wiedzy dotyczącej konsekwencji stosowania przemocy oraz zachowań agresywnych.	upływie 3 miesięcy.
Powiat Myszkowski	- 0	- 0	-3 kobiety - 14 mężczyzn	- praca grupowa, - praca indywidualna, na bazie programu "Duluth" oraz TSR (Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach).	- mikroedukacja, - burza mózgów, - wizualizacje, - refleksja indywidualna, - zadania do indywidualnego wykonania, - analiza zadań domowych, - informacje zwrotne - ćwiczenia umiejętności, - dyskusje, - kwestionariusze: historii przemocy, - plan bezpieczeństwa, - skala wydarzeń życiowych Holmesa i Rahe'a obserwacji objawów złości, wywiad	- I tura: 04.2007 r. - 06.2007 r. II tura: 10.2007 r. - 12.2007 r.	- wzrost poziomu świadomości i wiedzy w zakresie zjawiska przemocy, - zwiększenie motywacji do inicjowania procesu zmian i budowania konstruktywnych planów życiowych, - nabycie umiejętności korzystania ze wsparcia społecznego.	- brak monitoringu ze względu na krótki czas od zakończenia programu.	

	Powiat Pszczyński	- 0	- 0	- 4 mężczyzn	- zajęcia grupowe, - zajęcia indywidualne, program "The Duluth Model".	alkoholowy Audit. - wykłady, - dyskusje na wybrane tematy, - grupowa analiza sytuacji, - indywidualna praca uczestnika-zadania domowe.	- 3 miesiące.	- zmiany w zachowaniu uczestników w postaci zwiększenia kontroli nad zachowaniami agresywnymi potwierdzone przez partnerki.	- informacje otrzymywane z OPS, po upływie 6 miesięcy zostanie przeprowadzony wywiad środowiskowy w rodzinie uczestnika programu.
	Powiat Wodzisławski	- 2 mężczyzn	- 4 mężczyzn	- 25 mężczyzn - 2 kobiety	- sesje indywidualne w oparciu o indywidualny plan pracy lub kontrakt.	- ćwiczenia, - wykłady.	- 3 miesiące z możliwością przedłużenia na pisemną prośbę klienta.	- pozytywne zmiany w zachowaniu uczestników programu.	- bezpośredni kontakt z klientem oraz z pracownikami socjalnymi i kuratorami w okresie 2 miesięcy od zakończenia uczestnictwa w programie.
	Powiat Żywiecki	- 11 mężczyzn	- 3 mężczyzn	- 2 mężczyzn	- spotkania indywidualne, - zajęcia grupowe.	- psychodramy, - burza mózgów, - scenki,	-I tura: 21.05.2007 r.,- 19.07.2007 r.	- zmiana zachowań i postaw osób	- po upływie 6 miesięcy od zakończenia

						<ul style="list-style-type: none"> - gry, - mini wykłady, -ćwiczenia umiejętności społecznych i życiowych, - wykłady, - projekcje filmów i ich omawianie, - lektura wybranych fragmentów z literatury przedmiotu i ich analiza. 	<p>II tura: 14.11.2007 r. 21.12.2007 r.</p>	<p>stosujących przemoc, - nabycie zdolności do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie.</p>	<p>programu poprzez wywiad środowiskowy.</p>
Bielsko –Biała	- 0	- 0	- 8 mężczyzn - 1 kobieta	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia grupowe, - zajęcia indywidualne, - konsultacje, - program opracowany na bazie "The Duluth Model". 	<ul style="list-style-type: none"> - wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia z wykorzystaniem technik dyskusyjnych, - dramy, - burze mózgów, - praca indywidualna z kwestionariuszami i materiałami pomocniczymi. 	<p>- 20.08.2007 r. - 1.12.2007 r.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zdobycie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy, - uświadomienie własnych zachowań przemocowych, - zmiana zachowań uczestników z agresywnych na asertywne, - nabycie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia przemocy. 	<p>- na bieżąco podczas realizacji programu oraz po zakończeniu poprzez utrzymywanie kontaktu z osobami, wobec których uczestnicy stosowali przemoc przez okres 6 miesięcy.</p>	

Bytom	- 10 mężczyzn	- 6 mężczyzn - 9 kobiet	- 0	- zajęcia grupowe uzupełniane kontaktem indywidualnym.	- wykłady, - mini wykłady, - warsztaty, - formy treningowe.	- 3 miesiące	- poprawa jakości kontaktów interpersonalnych z rodziną, - spadek zachowań agresywnych, - większa świadomość mechanizmów stosowania przemocy psychicznej i fizycznej.	- w przypadku skazanych obserwacja w warunkach zamkniętych, - inni- kontakt indywidualny z terapeutą i pracownikiem socjalnym.
Chorzów	- 0	- 4 mężczyzn	- 6 mężczyzn - 1 kobieta	- indywidualne spotkania.	- rozmowy z psychologiem, wizyt u psychologa z pracownikiem socjalnym w środowisku uczestnika programu	- 09.2007 r.- 11.2007 r.	- poprawa funkcjonowania rodziny.	- program kontynuowany.
Częstochowa	- 63 mężczyzn	- 0	- 0	- spotkania indywidualne, - spotkania grupowe.	- mini wykłady, - prezentacje scenek z udziałem	- 3 miesiące	- przyjęcie przez sprawców pełnej odpowiedzialności	obserwacja w warunkach przebywania w

						uczestników, - ćwiczenia na forum gruntujące przekazaną teorię, - dyskusje, - burze mózgów, - analiza przykładów z życia uczestników, autodiagnoza.		za popełnione czyny oraz gotowość do poniesienia konsekwencji swych czynów oraz zadośćuczynienia ofiarom, odejście od zaprzeczania aktom przemocy i minimalizowania ich, - odejście od obwiniania partnerek.	zakładzie karnym.
Dąbrowa Górnica	- 1 kobieta	- 1 kobieta - 2 mężczyzn	- 10 kobiet - 1 mężczyzna	- konsultacje, - zajęcia wykładowo-warsztatowe, - program korekcyjno-edukacyjny "Kładka".	- wykłady, - ćwiczenia, - warsztaty, - ankiety, - testy, - zabawy, - psychodramy, - gry zespołowe, - prace pisemne, - praca w małych zespołach.	- 07.09.2007 r.- 14.12.2007 r.	- zmiana zachowań i postaw uczestników programu.	- kontakt indywidualny, kontynuowanie terapii, wsparcie w kontakcie telefonicznym.	
Gliwice	- 21 mężczyzn	- 17 mężczyzn	- 0	- grupy terapeutyczne, - indywidualne konsultacje.	- konsultacje, - diagnoza psychologiczno-	- 3 miesiące	- zwiększenie świadomości własnych	- zobowiązanie do dalszego indywidualnego	

						psychiatryczna, - wykłady, - ćwiczenia, - warsztaty.		stanów emocjonalnych, - zmniejszenie zachowań agresywnych, - nabycie umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć negatywnych, - zmniejszenie lub brak symptomów występowania przemocy domowej w rodzinach objętych problemem, - brak sygnałów ze strony rodziny, sąsiadów, policji o występowaniu przemocy ze strony uczestnika terapii.	kontaktu z psychologiem prowadzącym, - wizyty w miejscu zamieszkania, - zbieranie opinii środowiskowych o zachowaniu sprawcy przemocy, - ustalenie ilości interwencji domowych w związku z zachowaniem sprawcy, - konsultacje z osobami prowadzącymi program korekcyjno- edukacyjny w sprawach osób objętych programem.
Jaworzno	- 3 mężczyzn	- 13 mężczyzn	- 2 mężczyzn, - 4 kobiety	- spotkania grupowe i indywidualne.	- wykłady, ćwiczenia.	- 6 miesięcy	- zaprzestanie stosowania czynnej przemocy.	- kontakt z członkami rodzin uczestników terapii, - kuratorami tych osób oraz pracownikami socjalnymi przez 6 miesiące od	

	Jastrzębie Zdrój	- 7 mężczyzn	- 0	- 0	- grupy terapeutyczne.	- warsztaty terapeutyczne.	- 08.10.2007 - 21.12.2007 r.	- identyfikowanie własnego zachowania, - rozpoznawanie sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowania przemocowe, - snucie planów dotyczących przyszłości, umiejętność dostrzegania przemocy.	- 3 miesiące po zakończeniu programu ankiet skierowana do uczestników oceniająca zmiany, po roku ocena przez kuratorów czy uczestnicy weszli w konflikt z prawem.
	Mysłowice	- 2 mężczyzn	-3 mężczyzn	- 3 mężczyzn	- spotkania grupowe, - spotkania indywidualne.	- mini wykłady, - dyskusje, - arkusze tematyczne, - indywidualne porady rodzinno wychowawcze i psychologiczne.	- 04.2007 r.- 06.2007 r.	- skorygowanie postaw rodzinno-wychowawczych, - podjęcie pogłębionego etapu terapii uzależnienia od alkoholu, - zwiększenie umiejętności szacowania złości, - przerwanie przemocy	- rozmowy indywidualne z członkami rodzin, - rozmowy z instytucjami sprawującymi określony nadzór bądź udzielającymi pomocy, - rozmowy indywidualne o charakterze

	Piekary Śląskie	- 10 mężczyzn	-1 mężczyzna - 2 kobiety	- 2 kobiety	- spotkania grupowe - spotkania indywidualne.	- wykłady, - ćwiczenia, - warsztaty.	- 04.2007 r. - 12.2007 r.	fizycznej. - nabycie nowych umiejętności konstruktynego rozwiązywania problemów, - odzyskanie poczucia kontroli nad własnym życiem w różnych jego obszarach, - uświadomienie sobie skutków prawnych i moralnych swojego przemocowego zachowania.	kontrolnym z uczestnikami programu przez 6 miesięcy. - monitorowanie przez I rok środowiska zamieszkania beneficjenta, - umożliwienie ponownego uczestnictwa w programie, - indywidualne spotkania, - raz w miesiącu grupowe spotkanie, - udzielenie pomocy w razie zgłoszenia problemów.
	Rybnik	- 3 mężczyzn	- 0	- 5 mężczyzn	- spotkania grupowe - spotkania indywidualne, - program "Partner" opracowany na podstawie programu	- elementy wykładu, - ćwiczenia - warsztatowe, - dyskusja, - pogadanka, - burza mózgów,	- 19.06.2007 r.- 20.11.2007 r.	- pozbycie się stereotypów, które usprawiedliwiały stosowaną przemoc domową, - przyswojenie	- projekt nie przewidywał możliwości monitorowania efektów wobec osób, które zakończyły

					"Duluth".	- psychodrama, - zadania domowe.		umiejętności zastępowania agresji zachowaniami społecznie akceptowanymi.	program.
Ruda Śląska	- 5 mężczyzn	- 3 mężczyzn - 1 kobieta	- 23 mężczyzn - 2 kobiety	- praca indywidualna.	- mini wykłady, - ćwiczenia, - ankiety, - testy.	- 3 miesiące	- zmiana zachowań i postaw uczestników programu, - brak zgłoszeń nowych przypadków przemocy.	- monitorowanie przez 3 lata środowisk, w których stwierdzono przemoc poprzez wywiad z pracownikiem zgłaszającym-dzielnicowym, pracownikiem socjalnym, kuratorem.	
Sosnowiec	- 1 mężczyzna	- 0	- 5 mężczyzn - 6 kobiet	- spotkania indywidualne.	- psychoedukacja, trening umiejętności radzenia sobie z emocjami, - analiza i trening zachowań, - ćwiczenia radzenia sobie ze stresem, - elementy psychoterapii indywidualnej.	- 12 miesięcy	- podniesienie poziomu samoświadomości uczestników programu, - korekcja sposobu radzenia sobie z emocjami, stresem, frustracją, agresją w zachowaniu, - polepszenie	- kontakt z kuratorem sądowym sądu rejonowego, - kontakt z pracownikiem socjalnym MOPS.	

	Zabrze	- 20 mężczyzn	- 0	- 0	- spotkania grupowe.	- mikroedukacja, - burza mózgów, - praca w małych grupach, - praca indywidualna na tle grupy, - informacje zwrotne, - modelowanie umiejętności przez prowadzących, - ćwiczenia, - nabywanych umiejętności.	- 3 miesiące	relacji społecznych Uczestników. - zmiana zachowań i postaw uczestników programu.	- monitorowanie realizowane będzie we współpracy z kuratorami sądowymi.
13.	Świętokrzyskie	-11 mężczyzn	- 56 mężczyzn - 17 kobiet	- 65 mężczyzn - 16 kobiet	- zajęcia grupowe, - zajęcia indywidualne.	- wykłady, - ćwiczenia warsztatowe, - treningi radzenia sobie ze złością, - mikroedukacja, - filmy edukacyjne, - techniki multimedialne.	- w Kielcach program był realizowany od marca do listopada 2007 roku, w łącznym wymiarze 84 godziny, zajęcia grupowe odbywały się raz w tygodniu po 2 godziny i 1 godzina konsultacji indywidualnych,	- przyjęcie przez uczestników odpowiedzialności za swoje zachowanie, - zatrzymanie przemocy i zmniejszenie jej następstw, - rozwijanie umiejętności wychowawczych	- wszystkie zdiagnozowane środowiska pozostają w kręgu zainteresowania kadry merytorycznej PCPR, - monitorowane są one wówczas, gdy klienci wychodzą z systemu wsparcia lub rezygnują z pomocy,

							- w Końskich program realizowano przez cały rok, czas trwania wahał się od 2 tygodni do 12 miesięcy, - w Skarżysku Kamiennej rozpoczęto prace od października.	wobec własnych dzieci, - poprawienie komunikacji w rodzinie oraz relacji z członkami rodziny, - poprawa funkcjonowania rodzin, zminimalizowanie u sprawców zachowań agresywnych, - zmotywowanie ich do powstrzymania się od nadużywania alkoholu, pozostawania w stałym kontakcie z klubami abstynenta oraz do uczestnictwa w mityngach AA.	są to kontakty telefoniczne, bądź bezpośrednie wizyty w środowisku, - pracownicy socjalni MOPR w Kielcach w ramach pracy socjalnej mają obowiązek kontrolowania rodzin dotkniętych przemocą, - osoby prowadzące program ściśle współpracują z osobami bliskimi uczestników zajęć, kuratorami sądowymi oraz funkcjonariuszami policji.	
14.	Warmińsko – Mazurskie									
	Działdowo	- 10 mężczyzn	- 0	- 0	- warsztaty, - ćwiczenia.	-psychoterapia grupowa, - mikroedukacja.	- 4 miesiące (VIII-XII 2007 roku).	- ograniczanie skutków przemocy poprzez pomoc w	- nie było (będzie realizowane w programie	

	Elbląg Powiat Ziemski	- 2 mężczyzn	- 0	- 1 mężczyzna	- sesje.	- mikroedukacja, - prace pisemne, - psychodrama, - auto diagnoza, - dyskusja kierowana, - projekcje filmów edukacyjnych.	- 6 miesięcy (29 sesji).	zaprzestaniu stosowania przemocy i zamienienie jej na zachowania akceptowalne społecznie, - nauka zachowań asertywnych.	na 2008 r.).
	Elbląg Powiat Grodzki	- 0	- 0	- 2 mężczyźni	- spotkania grupowe, - spotkania indywidualne.	- metody warsztatowe, - projekcje filmów edukacyjnych, - miniwykłady, - ćwiczenia, - prace domowe.	- 4 miesiące	- dokonanie zmian w sposobie myślenia i postępowania sprawców.	- bieżąca obserwacja zmian zachowań uczestników programu, - informacje zwrotne od uczestników zajęć, - arkusz kryteriów oceny kwalifikacyjnej, do zwolnienia z programu, - badania ankietą ewaluacyjną.
									- spotkania indywidualne z psychologiem.

Giżycko	- 0	- 18 mężczyzn - 11 kobiet	- 0	- konsultacje grupowe, - konsultacje indywidualne.	- samoobserwacja, - poznawcze rekonstruowanie, - trening umiejętności interpersonalnych, - trening relaksacyjny.	- 6,5 miesiąca(VI-XII 2007 r.).	- 11 osób kontynuuje terapię własną w poradni terapii uzależnień, - zmiana oceny postępowania, - konstruktywne rozwiązywanie konfliktów	- ankiety (wstępne i końcowe oraz ich analiza).
Ełk	- 9 mężczyzn	- 0	- 0	- terapia grupowa, - terapia indywidualna.	- wykłady, - ćwiczenia, - warsztaty, - ankiety	- 6 miesięcy (VII -XII 2007)	- opanowanie wyrażania złości, - akceptowanie praw drugiego człowieka.	- 3 uczestników spotyka się ze sobą (stanowią grupę wsparcia), - stały kontakt z terapeutą.
Olsztyn Powiat Ziemiński	- 14 mężczyzn	- 19 mężczyzn	- 0	- spotkania grupowe, - spotkania indywidualne.	- mikroedukacja, - prace pisemne, - kwestionariusze, - praca w kręgu, - plany bezpieczeństwa, -opisy scen przemocy z filmów i wł. życia.	- 4 do 6 miesięcy	- zmiana oceny postępowania, - opanowanie wyrażania złości, - utrzymywanie abstynencji alkoholowej	- monitoring poprzez współpracę z rodzinami sprawców, - uczestnictwo w grupach wsparcia.
Olsztyn Powiat Grodzki	- 28 mężczyzn	- 5 mężczyzn - 3 kobiety	- 54 mężczyzn - 29 kobiet	- warsztaty, - sesje indywidualne.	- mikroedukacja, - kwestionariusz - projekcje filmów edukacyjnych,	- do 3 miesięcy	- wygaszanie zachowań zaburzających stosunki	- ankieta ewaluacyjna, -arkusze obserwacyjne,

						-analiza doświadczeń.		międzyludzkie, - poprawa komunikacji społecznej, - hamowanie agresji wobec najbliższych.	- prace pisemne uczestników, - obserwacja uczestników.
	Gołdap	- 7 mężczyzn	- 0	- 0	- terapia.	- wykłady, - ćwiczenia, - warsztaty.	- 3 miesiące (VI-IX 2007 r.)	- ukończenie terapii.	- monitorowanie uczestników wspólnie z policją.
	Braniewo	- 0	- 0	- 17 mężczyzn - 1 kobieta	- spotkania szkoleniowe.	- wykłady, - zajęcia warsztatowe, - metoda indywidualna przypadku.	- 3 miesiące	- umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie, - radzenie sobie z napięciem emocjonalnym umiejętność konstruktywnego wyrażania uczuć, - uświadomienie czym jest przemoc.	- uczestnicy monitorowani są przez okres 2 lat przez dzielnicowych.
	Mragowo	- 0	- 6 mężczyzn	- 28 mężczyzn	- psychoedukacja, - terapia.	- ćwiczenia indywidualne, - spotkania	- 3 miesiące, od IX do XII	- wiedza na temat możliwości zmian zachowań	- współpraca PCPR-u z dzielnicowymi, - monitorowanie

						grupowe.		przemocowych, - umiejętność samokontroli, - podniesiony poziom kompetencji społeczności	uczestników w ramach procedury "Niebieskich Kart".
Ostróda	- 0	- 0	- 7 mężczyzn	- sesje indywidualne.	- diagnoza problemu, - wykłady, - ćwiczenia samokontroli, - poradnictwo, - plan bezpieczeństwa.	- 3 miesiące, od IX do XII 2007 r.	- rekonstrukcja więzi rodzinnych.	- monitorowanie uczestników poprzez współpracę z policją i kuratorami, - bezpośredni kontakt ze sprawcą.	
Nowe Miasto Lubawskie	- 1 mężczyzna	- 0	- 4 mężczyzn	- sesje indywidualne.	- wykłady, - ćwiczenia.	- 3 miesiące, od IX do XII 2007 r.	- zapisanie się uczestnika w poradni AA, - przystąpienie do mediacji małżeńskiej.	- monitorowanie uczestników w ramach procedury "Niebieskich Kart".	
Węgorzewo	- 0	- 15 mężczyzn	- 0	- warsztaty.	- plany bezpieczeństwa, - kwestionariusze kontrolowania, - prace domowe.	- 2,5 miesiąca (od X do XII 2007 r.)	- wiedza na temat możliwości zmian zachowań przemocowych	- monitorowanie uczestników poprzez współpracę z policją, kuratorami, ośrodkami pomocy	

	Lidzbark Warmiński	- 6 mężczyzn - 2 kobiety	- 1 kobieta	- 0	- sesje indywidualne, - warsztaty.	- karta ewaluacyjna.	- 4 miesiące.	- brak danych	społecznej. - ankieta
	Szczytno	- 4 mężczyzn	- 17 mężczyzn - 6 kobiet	- 7 mężczyzn	- spotkania grupowe.	- warsztaty umiejętności, - miniwykłady, - psychodramy, - metody aktywizujące.	- 6 miesięcy (od VI do XII 2007 r.)	- umiejętność samokontroli, -diagnozowanie własnych emocji, - wyrażanie emocji w sposób akceptowalny społecznie.	- indywidualne sesje terapeutyczne dla chętnych.
	Olecko	- 3 mężczyzn	- 0	- 0	- sesje grupowe, - spotkania indywidualne.	- prace domowe, - ćwiczenia, - psychodramy.	- 2 miesiące (od X do XII 2007 r.)	- konstruktywne wyrażanie uczuć.	- współpraca z rodzinami uczestników.
	Nidzica	- 0	- 3 mężczyzn	- 3 mężczyzn	- praca w grupie.	- wykłady, -ćwiczenia, - warsztaty.	-3 miesiące	- umiejętność oceny własnych zachowań, - prawidłowe odreagowywanie napięć emocjonalnych, - poprawa relacji	- brak monitorowania

15.	Kętrzyn	- 10 mężczyzn	- 16 mężczyzn - 4 kobiety	- 12 mężczyzn - 1 kobieta	- zajęcia psychoedukacyjne, - zajęcia grupowe.	- ćwiczenia, - diagnoza indywidualna.	- 6 miesięcy (od VII do XII 2007 r.)	- poprawa jakości relacji z partnerami, - umiejętność samokontroli.	- monitorowanie uczestników poprzez współpracę z policją, kuratorami.
	Bartoszyce	- 9 mężczyzn	- 0	-0	- mikrowykłady, - praca indywidualna, - ćwiczenia.	- psychodramy	- 2 miesiące (od XI do XII 2007 r.)	- prawidłowe odreagowywanie napięć emocjonalnych.	- współpraca z aresztem śledczym.
	Wielkopolskie	- 33 mężczyzn	-82 mężczyzn - 6 kobiet	- 24 mężczyzn	- wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia - grupa terapeutyczno edukacyjna otwarta, - grupa psychoedukacyjna zamknięta, - konsultacje indywidualne, - kolportaż broszur, - dyżury par trenerskich - sesje grupowe, - spotkania indywidualne z psychologiem i pedagogiem jeden raz w tygodniu	- szkolenia różnych grup zawodowych, - zajęcia grupowe, - edukacyjne, terapeutyczne, psychoedukacyjne, korekcyjne, - opracowanie broszur, - konsultacje indywidualne, - mediacje w konfliktach rodzinnych, - dwie sesje indywidualne i jedna sesja grupowych dla grupy liczącej od 8	- czas trwania programów był uzależniony od okoliczności w jakich osoba została do programu włączona: 1. program korekcyjno - edukacyjny, realizowany w zakładzie karnym obejmował dwa cykle, na każdy cykl składało się 5 półtoragodzinnych spotkań. 2. warsztaty korekcyjno -	- dostarczenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie i konsekwencji jej stosowania, - redukcja zachowań przemocowych, zwiększenie samoświadomości, - nabycie umiejętności radzenia sobie ze złością i agresją, - nabycie umiejętności konstruktywnego	- obserwacja bezpośrednia w trakcie trwania programu, - ankieta oceniająca zajęcia, - informacje zwrotne, - aktywność podczas ćwiczeń, - kontakty indywidualne z rodzinami dotkniętymi problemem przemocy, - zmniejszenie liczby interwencji policji w rodzinie - cykliczne spotkania

					<p>- trening umiejętności społecznych, korygujące dotychczasowe zachowania, - cykl szkoleniowy otwarty - w każdym momencie może dołączyć nowa osoba.</p>	<p>do 12 osób, - realizacja kontraktów.</p>	<p>edukacyjne dla sprawców uzależnionych od alkoholu czas trwania wynosił 30 godzin, 3. program korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy uzależnionych od alkoholu czas trwania 27 dni, 4. dyżury par trenerskich trwające w cyklu 32 godzinnym, 5. realizacja 8 modułów tematycznych w ramach sesji grupowych - 21 godzin, 6. czterogodzinne sesje indywidualne, 7. w wielu programach czas trwania był uzależniony od sytuacji i możliwości klienta i wynosił od miesiąca do dziewięciu miesięcy.</p>	<p>rozwiązywania konfliktów, - powstrzymanie się sprawców przemocy w rodzinie od zachowań agresywnych, co daje szansę na uniknięcie sankcji karnych, - rozpowszechniani a informacji wśród społeczności lokalnej o możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, - mediacje rodzinne dla rodzin dotkniętych przemocą zakończone ugodami, - pakiet dokumentów dla sprawców przemocy(karta historii przemocy, kwestionariusz kontrolowania, plan bezpieczeństwa), - funkcjonowanie doradztwa specjalistycznego, - zmiana postaw,</p>	<p>po zakończeniu programu dla sprawców - kontakt z instytucjami pracującymi na rzecz rodziny - sąd, policja, pracodawcy, - informacje od pracowników socjalnych zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej, - informacje od członków gminnych komisji do spraw uzależnień - czas monitoringu jest określany każdorazowo, indywidualnie w stosunku do uczestników programów.</p>
--	--	--	--	--	--	---	--	--	---

								<ul style="list-style-type: none"> - zdobycie umiejętności interpersonalnych, - poznanie zasad negocjacji, - podjęcie lub podtrzymanie leczenia odwykowego, - zapobieganie izolacji i wykluczeniu społecznemu, - nabycie umiejętności zwracania się o pomoc, - stosowanie norm społecznie akceptowanych, - poprawa jakości życia rodzin, - bezpieczeństwo fizyczne dla dzieci, - rozpoznanie powiązań między występowaniem przemocy a stereotypami dotyczącymi płci i relacji między kobietami i mężczyznami oraz rodzicami i dziećmi, - zrozumienie zaburzeń życia rodzinnego 	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

16.	Zachodniopomorskie	- 0	- 43 mężczyzn - 29 kobiet	- 69 mężczyzn - 9 kobiet	- sesje indywidualne, - sesje grupowe, - psychoterapia indywidualna, nakierowana na zatrzymanie zjawiska przemocy, - praca nad zmianą postaw, - w dwóch powiatach województwa prowadzony jest program interwencyjny pn. "Educations Groups For Men Who Batter -	- wykłady, - warsztaty, - ćwiczenia, - treningi edukacyjne, - dyskusje grupowe, - psychodramy.	- od 3 do 6 miesięcy	poprzez patologiczne zachowania rodziców, - zrozumienie słuszności w podziale praw i obowiązków w rodzinie, - przyjęcie i wywiązywanie się sprawców z kontraktów socjalnych, - znalezienie stałej pracy, - wykształcenie szacunku do pracy i pracodawcy. - uznanie faktu stosowania przemocy, - powstrzymanie się przez osoby stosujące przemoc w rodzinie od aktów przemocy, poprzez zdobycie wiedzy pozwalającej na korekcję zachowań i rozwinięcie umiejętności	- monitorowanie obejmuje różne okresy tj. od 3 do 8 miesięcy, od 12 do 18 miesięcy lub 24 miesiące, - monitorowanie odbywa się także poprzez stały kontakt terapeutów z partnerkami mężczyzn, którzy przed rozpoczęciem programu korekcyjno-edukacyjnego
-----	--------------------	-----	------------------------------	-----------------------------	---	---	----------------------	--	---

					The Duluth Model".			służących kontroli reakcji przemocowych, - inicjowanie przez uczestników programów tworzenia grup wsparcia.	podpisali kontrakt i zgodę na takie kontakty, - pracownicy socjalni Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie, Ośrodków Interwencji Kryzysowej, Punktów Interwencji Kryzysowej są w stałym kontakcie z pracownikami Kuratorskiej Służby Sądowniczej, pracownikami Ośrodków Pomocy Społecznej, którzy sporządzają wywiady środowiskowe, - monitorowane jest środowisko zamieszkania uczestnika programu przez przeszkoloną osobę pierwszego kontaktu w zakresie przemocy.
--	--	--	--	--	--------------------	--	--	--	--